

ИЗСЛЕДВАНЕ РАЗВИТИЕТО НА ВЪЗРАСТОВАТА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО В БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 1920-2000 Г.

Нина Янкова*

РЕЗЮМЕ В статията се изследва развитието на възрастовата структура на населението за периода 1920-2000 г. Използва се подход за разлагане на общото структурно различие (d_0) на две факторни влияния: промяна в степента на неравномерност (d_3) и промяна в посоката на неравномерност (d_4). Систематизирани са известни от литературата и статистическата практика измерители, характеризиращи процеса на остаряване на населението. Показани са възможностите, които предоставя посоченият подход, за оценяване динамиката на процеса на остаряване.

Проблемите, свързани с изучаване на населението, винаги са били значими и актуални. Населението на една страна (териториална общност, населено място) непрекъснато търпи изменение. Разглеждането му като динамична статистическа съвкупност изисква изследване и анализиране на вариациите и структурите по различни признаци. Сред тях продължителността на живота и възрастовата структура са от основно значение.

Възрастта е непрекъснат вариационен признак и взема значения в интервала $[0, \Omega]$, където с Ω е означена пределната възраст, до която хора могат да живеят. В статистическата практика се приема $\Omega = 100$. Ако съществуваше възможност вариацията на възрастта към определен момент да се изобрази като непрекъснат признак, би се очертала крива линия. Тъй като такава възможност практически не съществува, възрастта най-често се отчита в навършени години и по този начин придобива характер на прекъснат признак.

Групировката на населението според навършени години дава възможност за определяне на най-подробната възрастова структура на населението - S_{101} . От тази структура чрез агрегиране могат да се получат различни възрастови структури на населението.

Използването на петгодишни интервали дава възможност за определяне на S_{17} - **структура на населението по петгодишни възрастови**

* Д-р, ст. н. с. II ст. в секция "Регионална и секторна икономика" на Икономическия институт на Българската академия на науките, София, ул. "Аксаков" № 3.